

A közgyűlés a villamos közlekedés mizériáiról.

— Szeged akciója a meggeszékhegyért. — Módosítják az építési szabályrendeletet. — Tisztviselőkonkóhák felállítását kéri a közgyűlés a kormánytól. —

(Saját tudósítónktól.) Ahhoz képest, a milyennek — az indítványok özönéből következtetve — indult a szeptemberi közgyűlés, elég jól folytak a dolgok. Távszónoklások nem voltak, a maga dolgát alig egy-két városatyá becsülte túl, nem olyan nagy mértékben, hogy ne nyerhetne érte bocsánatot. Végeztek a két interpellációval, a tíz indítvánnyal és — ami a fődolog — nem mondhatni, hogy hiábaváló munkát végeztek. Bár választás nem szerepelt a tárgyszorozaton, ellenben elég meleg volt, a városatyák szép félház erejéig verődtek össze. Szóval: a székön jól indult. A telekértékdó, a közgyűlés sok más fontos tárgya mellett a legfontosabb, csütörtökre maradt. Hihetőleg nagy többséggel szavazzák meg ezt a gazdaságilag és városépítésként egyaránt nagyfontosságú adóreformot.

Félőt táján nyitotta meg dr. Kelemen Béla főispán a közgyűlést. Rack Lipót ismertette a polgármesteri jelentést, amelynek leglényegesebb része, hogy a spanyolnátha, hasihasnyán és vérhas járványszerűen lépett föl, de most már mindezek a betegségek csak szórványosan fordulnak elő.

Az első interpelláció dr. Becsey Károlyé, amelyben arra kér fölvilágosítást, hogy miért nem folyósítják a kisegítő tanítók lakbérsegélyét, holott a közgyűlés azt már május 15-én megszavazta, sőt a határozat birtokon kívüli végrehajtását is elrendelte.

Dr. Gaál Endre válaszában kifejtette, hogy a tanácsnak nem áll jogában a közgyűlés határozatát végrehajtani mindaddig, amíg a miniszter azt jóvá nem hagyja.

Dr. Becsey Károly nem veszi tudomásul a választ, mivel a tanácsnak módot kellett volna találni rá, hogy 4 hónap alatt a miniszteri jóváhagyást kisürgessék. A kisegítő tanítók mindössze havi 90 korona fizetést kapnak, az az összeg, amelyről most szó van, 50 koronával emelné havonként ezt a járandóságot. Kéri, hogy ne vegyék tudomásul a tanács javaslatát.

A közgyűlés nagy többsége, bár Gaál Endre ismét felszólalt, nem vette tudomásul a tanács választ. Ennek folytán Becsey azt indítványozta, hogy a tanács a lakbérsegélyt haladéktalanul legyen köteles kifizetni és erről a jövő havi rendes közgyűlésnek tegyen jelentést; továbbá indítványozta, hogy a közgyűlés írjon föl az országgyűlés képviselőházához, hogy a kormánytól, mely a kisemberek szociális érdekei iránt érzékkel nem bír, vonja meg a bizalmát és a kormányt buktassa meg.

Az indítványt kiadták a tanácsnak, a mely az októberi közgyűlésen tesz jelentést.

A második interpelláció dr. Fajka Lajosé, aki azt panaszolja, hogy törvényhatósági határozat dacára sem javították ki a balástya—öszeszéki, gajgonya—hantházi és csengelei utakat.

Rack Lipót adja meg az interpellációra a polgármester választát, amely szerint a tanács igenis javíttatta a közutakat és pedig a tanyai kapitányok felügyelete alatt, közérő igénybevételével. Azóta az utak ismét megrongálódtak, de ezek javítása iránt, még mielőtt az interpelláció beérkezett volna, megtette a polgármester az intézkedéseket.

Az interpelláló és a közgyűlés tudomásul vette a választ.

Ezután az indítványokra került a sor. Lantos Béla indítványozta, hogy a város tegyen meg haladéktalanul minden intézkedést és írjon föl a képviselőházhoz Szeged-

megye létesítése iránt. A tanács javaslatára a közgyűlés az indítványt elfogadta.

Dr. Balassa Ármin ismeretes indítványára a hősök emlékének megörökítése iránt dr. Gaál Endre azt feleli, hogy már 1914-ben határozott a közgyűlés a hősök emlékének megfelelő megörökítéséről és egyelőre további intézkedés szükségessége nem forog fenn. Balassa úgy látja, hogy a tanács nem értette meg teljesen indítványát, mivel ő csak azt akarja, hogy egy bizottságot alakítsanak, amely a tanáccsal együttesen lesz hivatva a hősök emlékének megörökítésén dolgozni. Ezt természetesen a közgyűlés dr. Becsey Károly rokonszenven fogadott föl szövege után el is határozta.

Bárdoss Béla ismeretes indítványára a tanács előterjeszti, hogy a polgármester kimegy az olasz harctérnek arra a részére, ahol a 46-osok harcoltak, aki akar, vele tart. A közgyűlés ehhez hozzájárult.

(A villamos vasút házikezelésbe vétele és megváltása.)

Dr. Regdon Károly indítványt adott be, amelyben a villamos közlekedés mizériáira hivatkozással kéri, hogy a közuti villamos vasút városi kezelésbe vétele, esetleg megváltása iránt tegye meg a szükséges lépéseket a tanács.

Balogh Károly ismerteti az indítványt és kifejti, hogy a szerződés értelmében csak 30 év múlva válthatja meg a város a villamost; ellenben igenis mondja ki a közgyűlés, hogy a tanács bocsátkozzék tárgyalásokba a vállalat a korábbi megváltásra nézve. Utasítsa azon kívül a közgyűlés a tanácsot, hogy vizsgálja meg a villamos vasút egész ügykezelését és amennyiben úgy találja, hogy a fennálló zavarokért a vállalatot terheli felelősség, vegye az üzemet zár alá és házilag folytassa.

Dr. Regdon indítványát hosszasan és kemény szavakkal indokolja. Azt állítja, hogy a vállalat fősvénységből nem tartja karban a kocsikat és nem indít kellő számú kocsikat. Eseteket sorol föl, amelyeknek szemtanúja volt, amikor a balesetek kizárólag a társulat hibájából származtak. Amerikázással vádolja a társulatot, amely úgy akarja kikerülni a viteldíjemelést. Erről azonban most már szó sem lehet mindaddig, amíg a társulat rendbe nem hozza a vonalat, a kocsikat és a forgalmat. És a rendőrség még segítséget nyújt a társulatnak, amennyiben embereit bocsátja rendelkezésére, hogy az utasokat lerángassák a kocsikról.

A tanács javaslatát megfelelőnek tartja, mégis sokkal szívesebben látta volna, ha még erősebb és haladéktalanul zár alá veszi a vállalatot.

Wimmer Fülöp legkevésbé sem kicsinyli Regdon indítványát, sőt hálás, amiért ezt az ügyet napirendre hozta. A kérdés mindenestre megérdemli, hogy beható vizsgálat alá vegyünk. Szerinte az üzleti méltányosság hozza magával, hogy még ellenségeinkkel szemben is igazságosak legyünk. Ne mi kezdeményezzük az ellenség vagyonának elkobzását, hanem tegyünk a kormánynak olyan előterjesztést, hogy foglalja le az ellenséges tőkével alakult és fenntartott vállalatokat. Egyébként azt hiszi, hogy Regdon indítványa igen alapos lecke volt a társulatnak, amely remélhetőleg most már megszívleli az itt elhangzottakat és vagy olyan karba helyezi az üzemet, amilyen a viszonyoknak megfelel, vagy önként bocsátja a város rendelkezésére. Egyébként ő azt hiszi, hogy a most megindítandó tárgyalás a megváltásra nézve eredményes lenne.

Dr. Becsey Károly már a pénzügyi bizottságban, amikor a villamos vasút mér-

legét tárgyalták, kifogásolta, hogy mi ilyen keztyüs kezekkel bánunk egy ellenséges vállalat. Kérde, hogy helyesen jart-e el a vállalat szegedi urakból álló vezetősége, amikor a villamos vasutat tönkre menni hagyta, hogy a belgák javára évi 400 ezer koronát megmentsenek. Más országokban már régen föbelőtték volna azokat, akik az ellenség érdekeinek megvédésért a város érdekei ellen dolgoznak. A tanács javaslatát elfogadja, de azt a pótindítványt terjeszti még elő, hogy — miként 1914-ben — írjanak most is föl a kormányhoz azon vállalatok elkobzása és a városnak való átadása iránt, amelyek ellenséges külföldiek tulajdonában vannak.

Balogh Károly: A tanács teljesen az indítványozó nézetén van és ha a társulat 90 nap alatt nem hozza rendbe a vállalatot, akkor hatósági zár alá vesszük. De ezt csak a törvényes formák betartásával lehet. A város már 1914-ben közölte a kormánnyal, hogy Szegeden két idegen tőkével alakult vállalat van és kérte intézkedését. A kormány egy miniszteri tanácsost bízott meg a vállalatok felügyeletével, de a zárlatot nem rendelte el. Olyan értelmű indítvány már a pénzügyi bizottság ülésén is elhangzott, hogy a kormánytól ismét kérjék a zár alá való vételt, majd a birtokbavételt.

A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta, de elfogadta Becsey Károly indítványát is, hogy a tanács ismételje meg az 1914-ben a kormányhoz intézett felterjesztést.

Dr. Tonelli Sándor indítványát, hogy a város írjon föl a miniszterhez a felsőiparis-kola helyiségeinek visszaadása iránt, mivel a jelentkező tanulókat hely hiánya miatt vissza kell utasítani, — elfogadják.

(A többi indítvány.)

Hegedüs Antal tanácsjegyző ismertette dr. Végman Ferenc indítványát a külterületi építkezési szabályrendelet megváltoztatásáról. Az indítvány célja, hogy a külterületen ne 800 négyszögöl, más helyeken 400 négyszögöl legyen a legkisebb beépíthető terület, hanem 400, a körtöltésen belül és Röszkén pedig 200 négyszögöl. A tanács hozzájárul az indítványhoz, előbb azonban bizottságilag kívánja letárgyalatni.

Berzenczey Domokos főmérnök az indítványt azzal egészíti ki, hogy ezzel kapcsolatban foglalkozzék a város munkásházak építésével, ami most 40 százalékos államsegéllyel lenne megvalósítható. Ő egyébként még a 200 négyszögöles területet is nagyinak tartja a körtöltésen belül. Az építkezési szabályrendeletnek azt a részét is revízió alá kell venni, amely megállapítja az építkezési anyagokat.

Dr. Kormányos Benő és dr. Fajka Lajos felszólalása után a közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

Pásztor József indítványát, amely azt célozza, hogy a tanács írjon föl a kormányhoz, hogy amiként Budapesten, úgy Szegeden is állítson föl tisztviselőkonkóhákat, a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Pásztor Józsefnek másik indítványa, a bérkocsis-szabályrendelet megváltoztatása, kívánja oly módon, hogy a büntetési tétegyanánt maximális 100 korona pénzbírság mellett 5 napi elzárás is alkalmazható legyen. Dr. Szalay József főkapitány szerint a szabályrendelet megváltoztatásának törvényes akadálya nincs, az indítványt elfogadásra ajánlja. Dr. Krausz József azt kívánja, hogy gondoskodjék a város a bérkocsisok lovai számára takarmányról. Dr. Balassa Ármin igazolvánnyal óhajtja az orvosokat ellátni. Pásztor József szerint helyes, ha takarmányról gondoskodik a hatóság, de túlzott az a beállítás, mintha a takarmányhiány lenne a bérkocsisok komiszkodásainak főoka. Dr. Somogyi Szilveszter arra kéri az orvosokat, akik között jómódu emberek is vannak, tartanak maguk kocsit, lovat. A város szénán kívül semmiféle élelmet nem adhat a bér-